

2026

2028

STRATEGISCH PLAN

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

SAMENVATTING

De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) heeft als missie om een evenwichtige bescherming van persoonsgegevens voor alle burgers te waarborgen. De GBA opereert hierbij in een context waarin technologie razendsnel evolueert. Ook de wetgeving is in volle evolutie, met de instrumenten opgenomen in het Europese “Digital Rulebook” als belangrijkste voorbeeld.

Om in dit veranderend landschap effectieve, impactvolle gegevensbescherming te realiseren, vormen **prioritering en samenwerking** voor de GBA de twee centrale principes.

De GBA zal deze principes in de uitvoering van haar taken implementeren:

- De GBA zal burgers, verwerkingsverantwoordelijken, verwerkers en DPO's via een breed scala aan kanalen informeren en sensibiliseren. Ze zal hierbij de samenwerking met *stakeholders* uitbouwen.
- De GBA zal op het terrein de vinger aan de pols houden en aanbevelingen uitbrengen over (nieuwe) tendensen die gerichte *guidance* behoeven. Waar mogelijk geeft zij hierbij de voorkeur aan richtsnoeren die door het Europees Comité voor Gegevensbescherming (EDPB) worden opgesteld; de GBA zal daarom haar rol bij de EDPB versterken.
- In de gevallen waarin de GBA krachtens de wet een advies dient te verstrekken of een goedkeuring dient te verlenen, zal zij focussen op de dossiers waarin een aanpak op maat een effectieve meerwaarde kan bieden en/of waarin sprake is van een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van burgers.
- De GBA versterkt haar strategie om maatschappelijk relevante inbreuken effectief te sanctioneren en om geschillen binnen een redelijke termijn en op een zo laagdrempelig mogelijke manier te beslechten. De GBA streeft er ook naar om naar een meer proactief handhavingsbeleid te evolueren dat minder klacht-gedreven is. De GBA zal hierbij voor grensoverschrijdende zaken de bilaterale samenwerking met toezichthouders in andere lidstaten en op het niveau van de EDPB intensiveren. Zij zal ook samenwerken met andere Belgische toezichthouders aangezien gegevensbescherming steeds meer doorsijpelt in andere domeinen en minder als een ‘aparte discipline’ kan onderscheiden worden.

Op inhoudelijk vlak zal de GBA op twee prioritaire thema's focussen:

- Grootschalige gegevensverwerkingen die een hoog risico vormen voor de rechten en vrijheden van burgers.
- Verwerkingen van persoonsgegevens van minderjarigen.

I. Inleiding

Onze samenleving wordt steeds meer gedreven door digitale technologie en de zich snel ontwikkelende **kunstmatige intelligentie**. Gegevensbescherming is en blijft hierbij een fundamenteel maatschappelijk belang. De manier waarop persoonsgegevens worden verzameld, verwerkt en beschermd, raakt direct aan de kern van onze **democratische rechtsstaat, individuele vrijheden** en het **vertrouwen in publieke en private instellingen**.

Persoonsgegevens zijn meer dan alleen data; ze vertegenwoordigen identiteiten, voorkeuren, gedragingen en relaties van burgers. Onzorgvuldige omgang met deze gegevens kan leiden tot discriminatie, uitsluiting, identiteitsfraude of zelfs fysieke en psychologische schade. Daarom is het **beschermen van persoonsgegevens** essentieel voor het **waarborgen van menselijke waardigheid, autonomie en privacy**. Deze bescherming verdient een inbedding als onwrikbare waarde in onze **constant evoluerende digitale maatschappij**.

Bovendien draagt gegevensbescherming voor burgers bij aan het vertrouwen in de maatschappij. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig verwerkt en bewaard worden door overheden en bedrijven. **Transparantie, integriteit en verantwoordelijkheid** zijn in dit verband van fundamenteel belang. Organisaties die persoonsgegevens aantoonbaar zorgvuldig beheren, versterken niet alleen hun reputatie, maar ook de legitimiteit van hun handelen.

Gegevensbescherming is ook een onontbeerlijke voorwaarde voor **innovatie en digitale vooruitgang**. Een sterke bescherming van persoonsgegevens staat technologische ontwikkeling niet in de weg, maar kan juist dienen als **katalysator voor duurzame en ethisch aanvaardbare innovatie**. Door gegevensbescherming meteen bij het begin van een project en dus vanaf het ontwerp ("privacy by design") te integreren in digitale diensten en toepassingen, ontstaat ruimte voor technologie die zowel effectief als maatschappelijk aanvaardbaar is.

Voorliggend strategisch plan biedt de GBA een hefboom om haar **activiteiten** als toezichthouder inzake gegevensbescherming op **efficiënte en effectieve wijze** te sturen. Het houdt ook rekening met het evolutieve karakter van de opdracht van de GBA. Er komt immers een rits nieuwe Europese wetgeving (zie bijlage) op haar af, zoals bijvoorbeeld:

- de verordening betreffende artificiële intelligentie (AI Act),
- de verordening inzake de eerlijke toegang tot en het eerlijk gebruik van data (Data Act),

- de verordening betreffende de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (European Health Data Space),
- ETIAS en het Entry/Exit System,
- de verordening betreffende politieke reclame,
- de verordening betreffende aanvullende procedureregels voor de handhaving van de AVG.

Het strategisch plan van de GBA biedt daarnaast **transparantie over de inzet van de middelen** van de GBA, **haar doelstellingen en prioriteiten** voor de komende drie jaar en over de parameters waarop zij haar strategische keuzes baseert.

Dit strategisch plan is niet in een vacuüm tot stand gekomen. Het bouwt verder op de strategie van de EDPB. Het is zorgvuldig ontwikkeld op basis van de ervaringen en inzichten die de GBA in de afgelopen jaren heeft verworven. Door kritisch terug te kijken op wat in het verleden goed is gegaan én waar de GBA voor obstakels stond, heeft de GBA waardevolle lessen kunnen trekken. Deze “lessons learned” vormen een belangrijke basis voor de voorbereiding van dit strategisch plan. Ze helpen de GBA om realistische doelen te stellen, risicofactoren beter in te schatten en voor effectievere werkwijzen te opteren.

Waar mogelijk is ook rekening gehouden met reacties die in november 2025 in het kader van de publieke consultatie zijn overgemaakt.

Tot slot neemt dit strategisch plan ook de huidige budgettaire uitdagende context in rekening.

Ons strategisch plan houdt dus rekening met de internationale context, met wat er leeft op het terrein en met de beschikbare middelen. Het is ook stevig verankerd in de praktijkervaring uit het verleden. Dit vergroot de haalbaarheid én de impact.

Eind 2028 zal de GBA de koers evalueren en actualiseren.

II. Missie

De missie van de GBA: Het waarborgen van een **evenwichtige bescherming** van persoonsgegevens voor **alle burgers**, in een snel evoluerende **digitale context**.

“Alle burgers”

De bescherming van persoonsgegevens geldt voor elke burger en mag geen “privilege” worden omwille van socio-economische overwegingen dan wel omwille van een verschil in kennis van regels of van onzichtbare achterliggende processen van gegevensverwerkingen.

“Digitale context”

Gegevensbescherming is niet alleen essentieel om de fundamentele rechten van de burger te respecteren, maar ook omdat dit het onmisbare vertrouwen creëert voor de ontwikkeling van de digitale economie.

“Evenwichtige bescherming”

Gegevensbescherming is geen absoluut recht en in de praktijk moet het afgewogen worden tegen andere grondrechten. Dit betekent ook dat de GBA oog heeft voor andere economische en maatschappelijke belangen dan gegevensbescherming.

III. De waarden

De waarden van de GBA: Onafhankelijk, proactief, deskundig, transparant, samenwerkingsgericht en (kosten)efficiënt.

- **Onafhankelijk:** Bij de uitoefening van haar taken en bevoegdheden is de GBA vrij van externe invloed en vraagt noch aanvaardt zij instructies van wie dan ook.
- **Proactief:** Door continu te analyseren, vooruit te denken en strategisch te handelen, speelt de GBA snel in op nieuwe evoluties. Door nog meer doorgedreven prioritering in de behandeling van dossiers wil ze meer ruimte creëren voor een proactief beleid.
- **Deskundig:** De GBA wordt erkend voor haar professionaliteit en expertise. Zij beschikt hiertoe over ruim 90 getalenteerde en gemotiveerde medewerkers, alsook over een reserve van externe deskundigen. Hun expertise zorgt ervoor dat de GBA inzake gegevensbescherming als expertisecentrum fungeert.
- **Transparant:** De GBA wil laten zien wat haar prioriteiten en standpunten zijn en hoe zij publieke middelen besteedt.
- **Samenwerkingsgericht:** De GBA werkt samen met partners en *stakeholders* om haar strategische doelstellingen en taken te realiseren.

- **(Kosten)efficiënt:** De GBA mikt op maximale impact met de beperkte middelen die ze heeft. De GBA prioriteert en werkt doelgericht. Ze beschikt ook over een duidelijke structuur, heldere interne processen en een logische verdeling van rollen en verantwoordelijkheden.

IV. De strategische doelstellingen en taken van de GBA

a. Informeren en sensibiliseren

De GBA positioneert zich als hét expertisecentrum inzake gegevensbescherming en dit zowel voor burgers (met bijzondere focus op jongeren), DPO's, organisaties, pers als voor politici en beleidsmakers. Ze informeert en sensibiliseert hen via een breed scala aan kanalen, zodat ze ook zelf in staat zijn om gegevensbescherming in de praktijk te brengen (*empowerment*):

- Burgers moeten op de hoogte zijn van hun rechten en weten hoe ze deze kunnen uitoefenen;
- Verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers moeten goed geïnformeerd zijn over de correcte omgang met persoonsgegevens;
- DPO's moeten in staat zijn om *best practices* binnen hun organisatie uit te dragen. Gezien hun sleutelrol beschouwt de GBA hen als een prioritaire doelgroep.

Heldere informatieverstrekking op haar website (bv. via FAQ's, themafiches, nieuwsberichten, checklists, filmpjes) vormt hierbij het speerpunt. Daarnaast zal de GBA jaarlijks een studiedag voor DPO's organiseren, lespakketten blijven aanbieden en (online en offline) informatiecampagnes uitrollen.

Verder zal ze bij haar sensibiliserende initiatieven gericht bepaalde sectoren viseren. Waar mogelijk bouwt ze hierbij duurzame samenwerkingen met *stakeholders* uit.

De GBA zal ook een proactief mediabeleid voeren waarin zij duiding geeft bij actuele thema's inzake gegevensbescherming.

b. Aanbevelen

De GBA acht het van essentieel belang om nieuwe evoluties op technologisch, economisch en maatschappelijk vlak op te volgen en goed te begrijpen. Ook houdt zij de vinger aan de pols om specifieke

bezorgdheden van verschillende sectoren beter te begrijpen en om hierover gerichter aanbevelingen uit te brengen.

Aanbevelingen kunnen verschillende vormen aannemen, afhankelijk van het thema en de doelgroep: het kan om een uitgebreide analyse gaan of het kan ook een kort standpunt betreffen dat op de website geplaatst wordt of deze kunnen ook de vorm aannemen van een checklist voor bepaalde verwerkingen of verwerkingsverantwoordelijken.

Waar mogelijk geeft de GBA de voorkeur aan richtsnoeren die Europees worden vastgelegd en daarom zal ze haar rol bij de EDPB versterken.

c. Adviseren, goedkeuren en machtigen

De GBA verleent in de gevallen waarin dit wettelijk voorzien is voorafgaandelijke adviezen, goedkeuringen of machtigingen, waaronder:

- Adviezen op ontwerpen van normatieve teksten die verwerkingen van persoonsgegevens omkaderen. De GBA treedt in deze rol als het expertisecentrum van de wetgever op.
- Analyseren en goedkeuren van bindende ondernemingsregels en van gedragscodes.
- Machtigingen van de toegang tot metagegevens van elektronische communicatie.
- Analyseren en goedkeuren van certificatieschema's.
- Adviezen betreffende de gegevensbeschermingseffectbeoordelingen waaruit een hoog restrisico blijkt.

d. Bemiddelen, klachten behandelen & handhaven

De GBA versterkt haar strategie om maatschappelijk relevante inbreuken effectief te sanctioneren en om geschillen binnen een redelijke termijn en op een zo laagdrempelig mogelijke manier te beslechten.

De GBA engageert zich ertoe om in elk dossier een evenwichtige aanpak te hanteren die zowel proportioneel als effectief is. Dit betekent dat zij telkens zorgvuldig afweegt welke maatregel het meest geschikt is in functie van de aard, ernst en impact van de inbreuk. De handhaving door de GBA is er in de eerste plaats op gericht om maatschappelijk belangrijke inbreuken door middel van corrigerende maatregelen te beëindigen en waar nodig via geldboetes te sanctioneren.

In eenvoudige dossiers met weinig maatschappelijke impact kan het doen stoppen van onwettige gegevensverwerkingen ook als afdoeningswijze overwogen worden.

Tegelijk streeft de GBA ernaar om naar een meer proactief beleid te evolueren. Controles zullen dus minder op basis van klachten en meer uit eigen beweging plaatsvinden en dit op basis van duidelijke prioriteiten. Het beleid zal erop gericht zijn om meer middelen aan te wenden in dossiers met een significante maatschappelijke impact (strategische dossiers), zoals zware inbreuken die grote gevolgen hebben voor een omvangrijke groep burgers. Zij zal daarom ook het bestaande seponeringsbeleid actualiseren.

V. De middelen waarover de GBA beschikt (haar menselijk kapitaal)

De GBA beschikt over ruim 90 getalenteerde medewerkers met multidisciplinaire profielen, die elk aan één van haar vijf directies zijn toegewezen. Hun expertise, creativiteit, inzet en betrokkenheid vormen de basis van het succes van de GBA. De GBA zal dan ook blijven investeren in de ontwikkeling van haar medewerkers en ze zal erover waken dat een werkomgeving gewaarborgd blijft waarin iedereen zich gewaardeerd en gestimuleerd voelt. De GBA gelooft hierbij sterk in de kracht van vertrouwen, deskundigheid en verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid nemen betekent dat medewerkers (pro-)actief bijdragen aan de strategische doelstellingen en taken van de GBA, onder andere door interne samenwerking tussen de verschillende directies.

Om de medewerkers beter te ondersteunen in hun dagelijkse werkzaamheden, zal de GBA investeren in moderne technologische hulpmiddelen (bv. AI-tools) die tijdswinst, structuur en kwaliteit bevorderen.

De directie heeft een strategische en richtinggevende verantwoordelijkheid. De vijf directeurs sturen elk een directie aan: ze zijn verantwoordelijk voor het verdelen van de taken op een evenwichtige manier, ze waken over de kwaliteit en de inhoud van het geleverde werk, ze leggen de prioriteiten vast, en ze bewaken de opvolging van de strategische koers bepaald door het Directiecomité. De directie zal verder de informatie-uitwisseling, kennisdeling en collegialiteit tussen de vijf directies stimuleren, dit teneinde eventuele “silo-vorming” tegen te gaan.

Tot slot zal de GBA de achttien externe deskundigen die opgenomen zijn in haar reserve van deskundigen¹ complementair kunnen inzetten aan haar eigen interne expertise.

VI. Het organisatiemodel van de GBA

De GBA beschikt over een duidelijke en functionele organisatiestructuur. Zij is met name opgebouwd uit vijf directies, met telkens één directeur aan het hoofd:

- De **Eerstelijnsdienst** vormt het eerste aanspreekpunt voor burgers en verwerkingsverantwoordelijken. De Eerstelijnsdienst vervult een informerende en sensibiliserende rol. Zij behandelt ook klachten en probeert hierbij via bemiddelingen tot oplossingen te komen.
- De **Inspectiedienst** voert onderzoeken uit, hetzij op eigen initiatief, hetzij naar aanleiding van een vating (door een klacht of door een melding van een klokkenluider). Ze staat eveneens in voor de uitvoering van specifieke audits die Europeesrechtelijk zijn vastgelegd (bv. auditverplichting in het kader van het Visuminformatiesysteem (VIS)). Haar inspecteurs beschikken in dit verband over onderzoeksbevoegdheden en kunnen controles uitvoeren bij verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers.
- De **Geschillenkamer** is het administratief geschillenorgaan van de GBA. Zij spreekt zich uit over zaken die bij haar aanhangig worden gemaakt, bijvoorbeeld op basis van een inspectierapport of bij een (nationale of grensoverschrijdende) klacht, en zij kan bindende beslissingen nemen, waaronder het opleggen van sancties.
- De **Autorisatie -en Adviesdienst** formuleert adviezen op ontwerpen van normatieve teksten (in hoofdzaak wetten, decreten, ordonnanties en uitvoeringsbesluiten). Zij verleent ook aanbevelingen. Zij heeft daarnaast als wettelijke opdracht om voor bepaalde gegevensverwerkingen machtigingen te verlenen.
- Het **Algemeen Secretariaat** heeft binnen de GBA een dubbele rol:
 - Het voert enerzijds een aantal horizontale, ondersteunende taken uit (HR, begroting, IT, communicatie, vertaaldienst, juridische dienst).

¹ <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/reserve-van-deskundigen>.

- Het Algemeen Secretariaat heeft anderzijds ook een uitgebreid inhoudelijk takenpakket, zoals bijvoorbeeld:
 - het beheren van meldingen van inbreuken in verband met persoonsgegevens;
 - het bevorderen van de invoering van certificeringsmechanismen en het goedkeuren van de criteria voor certificering;
 - adviseren en/of goedkeuring verlenen in het kader van gedragscodes, bindende ondernemingsregels, modelcontractbepalingen en gegevensbeschermingseffectbeoordelingen met hoog restrisico;
 - het coördineren van samenwerking met andere instellingen, in het bijzonder op het niveau van de EDPB.

Hoewel elk van deze vijf directies een afzonderlijke rol vervult, werken ze samen vanuit een gezamenlijke ambitie en vanuit gemeenschappelijke doelstellingen.

Het **Directiecomité**, dat samengesteld is uit de directeurs van de vijf directies, vormt het centrale bestuursorgaan dat de gemeenschappelijke doelstellingen vastlegt en dat de GBA in haar geheel aanstuurt. Dit Comité bepaalt het strategisch beleid van de GBA, bewaakt de uitvoering ervan en verzekert de coördinatie tussen de verschillende directies.

Het Directiecomité is bovendien het orgaan waarin directeurs informatie delen over de activiteiten van hun directies en waarin de transversale impact van lopende dossiers en projecten wordt opgevolgd. Het Directiecomité streeft hierbij naar een planmatige aanpak waarin de processen en de realisaties van de vijf directies op elkaar aansluiten en waarin er aandacht is voor (thematische) directie-overschrijdende projecten. Indien zij bijvoorbeeld een bepaald inhoudelijk thema als prioriteit aanduidt, dan zal de GBA in principe eerst via haar website een aanbeveling uitbrengen, zal zij vervolgens over de nieuwe richtsnoeren informeren en sensibiliseren en zal zij daarna inzetten op handhaving. Omgekeerd kunnen resultaten vanuit de handavingsketting ook leiden tot nieuwe aanbevelingen of informatie op de website.

Om de collegiale werking van de GBA in de toekomst nog te versterken en de coherentie in haar standpunten te optimaliseren, zal de GBA de wetgever adviseren om haar interne, wettelijke beslissingsprocessen aan te passen, teneinde bepaalde dossiers/projecten met belangrijke budgettaire, mediatieke, juridische of transversale impact systematisch door het directiecomité of door meerdere directeurs te laten valideren.

VII. De uitdagingen voor de GBA

a. Uitdaging 1: Stijging van het aantal courante dossiers en hun complexiteit

Courante dossiertypes	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Klachten	171	685	1928 ²	604	694	837
Inbreuken in verband met persoonsgegevens	877	1054	1435	1426	1292	1455
Inspectiedossiers	85	149	147	101	86	157
Beslissingen van de Geschillenkamer	48	83	143	189	171	173
Adviesaanvragen op ontwerpen van normatieve teksten	185	149	279	321	608	293 ³
Machtigingsaanvragen om toegang te krijgen tot metagegevens van elektronische communicatie	/	/	/	/	/	1
Bemiddelingen	341	85	142	177	214	243

b. Uitdaging 2: Nieuwe technologische en wetgevende ontwikkelingen

De technologische vooruitgang, bijvoorbeeld op het vlak van kunstmatige intelligentie (AI) evolueert razendsnel. De GBA blijft investeren in kennis en samenwerking om deze evoluties (pro-)actief verder op te volgen en om deze strategisch te kunnen benaderen. Alleen zo blijft zij relevant, wendbaar en klaar voor de uitdagingen van morgen.

Het Europese “Digital Rulebook” vertaalt de technologische uitdagingen in regelgeving en de GBA heeft in elk van deze instrumenten een toezichtsrol te spelen.

Om te beginnen draagt de GBA er zorg voor dat bij de toepassing van de nieuwe verordeningen de AVG wordt nageleefd, via het volledige instrumentarium dat de GBA ter beschikking staat.

Verder is de nationale implementatie van de AI-Act momenteel in volle voorbereiding. De GBA zal minstens betrokken zijn bij de uitbouw van het systeem van *sandboxes*. Ook zal de GBA een rol spelen als toezichthouder om de grondrechten te beschermen zoals vervat in de artikelen 7 en 8 van het EU Handvest. Voor sommige AI-systemen met

² Dit cijfer betrof een éénmalige uitschieter ingevolge een groot aantal klachten tegen éénzelfde vewerkingsverantwoordelijke.

³ 2024 was een verkiezingsjaar (met regeringen in lopende zaken), wat in een (iets) lager aantal adviesaanvragen resulteerde.

een hoog risico, zal de GBA mogelijks optreden als markttoezichthouder, en in ieder geval de verantwoordelijkheid dragen voor de bescherming van persoonsgegevens in het kader van de ontwikkeling en het gebruik van deze systemen.

Daarnaast, en zonder exhaustief te willen zijn, voorziet de Data Act in een toezichthoudende taak en in een notificatiesysteem bij de GBA, voorziet de nationale uitvoeringswet bij de Data Governance Act in een samenwerking tussen de FOD Economie en de GBA en verleent NIS 2 (cyberveiligheid) aan de GBA nieuwe handhavende taken. Tot slot zal de GBA betrokken zijn bij de toepassing van de Digital Markets Act en de Digital Services Act.

Naast het “Digital Rulebook” zijn er nog heel wat andere Europese wetgevende ontwikkelingen die de werking van de GBA beïnvloeden.

Opnieuw zonder exhaustief te willen zijn, kan verwezen worden naar een nieuwe verordening die specifieke regels oplegt bij de grensoverschrijdende handhaving van de AVG in de EER. Twee nieuwe Europese systemen die bijkomende auditverplichtingen voor de GBA met zich meebrengen (ETIAS & het Entry/Exit System) zijn eveneens in voorbereiding. Een derde en vierde illustratie betreffen de regels inzake de “European Health Data Space” en de verordening inzake politieke reclame.

Het is nu reeds duidelijk dat – gelet op de razendsnelle technologische evoluties - de komende jaren nog (veel) andere, nieuwe Europese regels het licht zullen zien.

Ook op nationaal niveau heeft de minister van Digitalisering aangekondigd dat zowel de privacywet als de organieke wet inzake de GBA, een update zullen krijgen. Daarbij analyseert de Minister bijvoorbeeld de mogelijkheid om “AVG-sandboxes” uit te bouwen.

De GBA positioneert zich als een onafhankelijke en betrouwbare strategische partner in het vormgeven van haar toekomstige rol. Zij staat klaar om de wetgever te adviseren over de aanpassing van haar bevoegdheden aan de technologische en regelgevende evoluties. Zo draagt de GBA bij aan de realisatie van een robuust en werkbaar regelgevend kader.

c. Uitdaging 3: Wervingsstop

De commissie Comptabiliteit van de Kamer⁴ besliste recent dat personeels- en werkingskredieten bestemd voor de aanwerving van extra personeel in principe geweigerd worden. Deze wervingsstop geldt in principe tot in 2029.

⁴ Document 56 0983.

VIII. Het antwoord op de uitdagingen: prioritering en samenwerking

a. De GBA plaatst prioritering in het hart van haar strategie

Gelet op het stijgend aantal (complexe) dossiers en de niet-aflatende wetgevende en technologische evoluties, dient de GBA steeds meer en complexer werk op te nemen. Om hier een antwoord op te bieden kan de GBA de komende jaren niet automatisch op extra personeel rekenen.

Gelet op deze uitdagende context zal de GBA nog veel sterker inzetten op strategische prioritering, waarbij ze mikt op maximale impact met de beperkte middelen die ze heeft. Ze zal haar inspanningen richten op die projecten en activiteiten die het meeste bijdragen aan de vervulling van haar missie. Dit houdt ook in dat zij bepaalde verplichte taken op een andere manier zal realiseren.

De GBA zal dus een prioriteringsbeleid voeren om:

- a. haar strategische doelstellingen en taken duurzaam te kunnen realiseren;
- b. haar middelen evenwichtig te kunnen toewijzen;
- c. naar een meer proactief beleid te evolueren.

De GBA maakt haar strategische keuzes langs twee assen. Enerzijds richt zij zich op de aard van de uit te voeren taken en processen, en anderzijds op de inhoudelijke thema's waarop zij wil inzetten.

De eerste as – taken en processen – betreft de wijze waarop de GBA haar werk organiseert, structureert en uitvoert.

De GBA zal haar taken invullen op een manier die haar toelaat om een prioriteringsbeleid te voeren, wat inhoudt dat ze de ruimte ontwikkelt om haar middelen vooral in te zetten op de dossiers met grote maatschappelijke impact (strategische dossiers). In dezelfde filosofie zal de GBA de wetgever adviseren om toekomstige nieuwe wettelijke opdrachten steeds te concipiëren op een wijze die het de GBA mogelijk maakt om een strategische prioritering te realiseren. Vandaag opereert de GBA immers te vaak onder druk van een onvoorspelbare en soms zelfs onbeheersbare dossierinstroom. De GBA moet kunnen leiden.

De GBA implementeert binnen de eerste as van haar strategisch prioriteringsbeleid vier hervormingen die noodzakelijk zijn voor het beheer van haar courante taken en voor haar toekomstige ontwikkeling:

1. Informatievragen

Zowel de burger die met vragen worstelt, als de verwerkingsverantwoordelijke die zich wenst te conformeren aan de regelgeving, als *privacy-professionals* zoals DPO's die met complexe vraagstukken geconfronteerd worden, zijn op zoek naar concrete antwoorden. Het is voor de GBA evenwel onmogelijk – en het betreft ook geen wettelijke verplichting – om elke vraag te beantwoorden en om hierbij maatwerk te leveren.

De GBA kiest voor een strategische heroriëntatie in haar aanpak van informatieverstrekking. De GBA opteert ervoor om niet langer systematisch op informatievragen te antwoorden (in 2024 betrof het ruim 3000 dossiers) en om maximaal in te zetten op andere informatiekanalen waarmee ze een groter publiek zal bereiken en dus een bredere impact kan realiseren (zie hoger punt IV.a). Bepaalde informatieverzoeken zullen voortaan niet langer worden beantwoord, maar dienen als signalen die inhoudelijk richting kunnen geven aan de algemene informatieverstrekking en sensibilisering door de GBA.

Met deze strategie versterkt de GBA haar rol als gids, zal ze een grotere maatschappelijke impact realiseren en zal ze haar middelen efficiënter gebruiken. Er ontstaat ook capaciteit om de rol van de Eerstelijnsdienst als bemiddelende instantie te versterken (zie hierna punt 2).

2. Klachten

De behandeling van klachtdossiers vormt – gelet op hun aantal en op hun complexiteit – een grote uitdaging voor de GBA. Dit bemoeilijkt de mogelijkheden om proactief op te treden in het kader van risicoanalyses, thematische onderzoeken en sectorgerichte interventies.

Op grond van het geldende regelgevend kader en de relevante Europese rechtspraak, beschikt de GBA over een beoordelingsmarge in de manier waarop zij klachten afhandelt. Deze ruimte stelt haar in staat om haar werkwijze voor de behandeling van klachten strategisch te hervormen en om te evolueren naar een efficiëntere, laagdrempeligere en meer proportionele aanpak.

De GBA opteert ervoor om klachten die zich hiertoe lenen in de toekomst maximaal op een laagdrempelige manier te behandelen via bemiddeling die gerealiseerd wordt door haar Eerstelijnsdienst. Het doel van deze hervorming is om eenvoudige geschillen vroegtijdig en pragmatisch op te lossen, met minimale procedurele belasting voor alle betrokken partijen.

In het kader van een bemiddelingsprocedure zet de Eerstelijnsdienst in op verschillende methodes om partijen in de richting van een oplossing te bewegen, zoals:

- het versturen van norm-overdragende brieven (waarin de geldende regels worden uitgelegd) aan verwerkingsverantwoordelijken;

- het voeren van constructieve dialogen met de betrokken partijen.

In de gevallen waarin de bemiddeling niet slaagt en er aldus geen conformiteit bereikt wordt, zal de GBA prioritair handhavend optreden.

Deze aanpak versterkt de rol van de Eerstelijnsdienst als bemiddelende instantie en draagt bij aan een snellere en meer oplossingsgerichte klachtenafhandeling.

Parallel aan het inzetten op bemiddeling zal de GBA de interne klachtenketting hervormen, waardoor de Eerstelijnsdienst meer beoordelingsmarge krijgt om klachtdossiers die zij niet na de ontvankelijkheidstoets of na bemiddeling kon afronden ofwel aan de Inspectiedienst, ofwel naar de Geschillenkamer over te maken. Hierbij wordt een zoveel mogelijk rationele taakverdeling tussen de diensten nagestreefd (waarbij niet stelselmatig drie diensten betrokken zijn).

Het beleid van de Inspectiedienst zal erop gericht zijn om meer middelen te besteden aan dossiers met een grote maatschappelijke impact (strategische dossiers) en om niet-prioritaire zaken laagdrempelig af te handelen, bijvoorbeeld:

- ingevolge regularisatie gedurende het onderzoek;
- wanneer een grondig onderzoek van de klacht disproportioneel zou zijn.

De rapporten van de Inspectiedienst focussen verder op de aspecten waarvoor haar insteek meerwaarde heeft, met name de feitelijke vaststellingen van mogelijke overtredingen, met gebruik van onderzoeksbevoegdheden.

De Geschillenkamer behoudt haar huidige werking, maar zal haar taken meer gericht kunnen organiseren dankzij voornoemde herstructurering, aangezien het aantal doorgestuurde dossiers substantieel zal verminderen én doordat een deel van de dossiers reeds grondig zal voorbereid zijn door de Inspectiedienst. Dit zal de kwaliteit en de efficiëntie van de uiteindelijke beslissingsfase verhogen.

Deze dubbele rationalisering – veel meer bemiddeling en hervorming van de interne handhavingsketting – zou tot meer AVG-conformiteit moeten leiden, zonder dat de GBA daarbij voor elke inbreuk corrigerende maatregelen oplegt. De GBA engageert zich er met name toe om in elk dossier een aanpak te hanteren die zowel proportioneel als effectief is, rekening houdend met de aard, ernst en impact van de inbreuk. Corrigerende maatregelen en geldboetes zullen aldus een belangrijke

optie blijven vormen in haar *instrumentarium*, maar deze komen naast andere oplossingen te staan, zoals bemiddeling.

Om de klachtenprocedure in de toekomst nog verder te optimaliseren zal de GBA de wetgever adviseren om de Inspectiedienst de wettelijke bevoegdheid te verlenen om schikkingen te realiseren.

Door alle bovenstaande koerswijzigingen in de klachtenprocedure zal extra capaciteit ontstaan voor:

- (1) proactieve handhaving;
- (2) nog meer kwaliteitsvolle beslissingen in dossiers met grote maatschappelijke impact (strategische dossiers);
- (3) een intensievere opvolging van beroepsprocedures;
- (4) de tenuitvoerlegging van de nieuwe Europese verordening die regels toevoegt op het vlak van samenwerking bij grensoverschrijdende privacyzaken in de EER.

Dit zou moeten resulteren in een hoger niveau van gegevensbescherming.

3. Adviezen

Wanneer zij via de wettelijke kanalen om advies wordt gevraagd, zal de GBA afwegen of en in welke mate zij de aanvragers al dan niet op maat zal adviseren.

Zo zal zij bijvoorbeeld de praktijk verderzetten en versterken waarbij zij op ontwerpen van normatieve teksten die haar worden voorgelegd een concreet advies op maat verleent in de gevallen waarin dit een echte meerwaarde biedt en/of wanneer er sprake is van een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van burgers. In de andere gevallen kan zij een standaardadvies met algemene richtsnoeren verlenen. In de adviezen op maat zal de GBA focussen op praktische *guidance* waarbij zij aangeeft in welke zin de voorgelegde ontwerp tekst aanpassing behoeft.

Door deze keuze over de invulling van haar taken creëert de GBA onder andere capaciteit om meer algemene aanbevelingen – waar mogelijk op het niveau van de EDPB – voor te bereiden, waarmee zij een grotere impact kan realiseren. Om de kwaliteitsvolle redactie van normatieve teksten te ondersteunen plant de GBA ook een informatiesessie voor ambtenaren en beleidsmedewerkers die deze normatieve teksten opstellen. Zij publiceerde in dit verband eveneens een gedetailleerde informatiebrochure.

4. Machtigingen

De GBA verwacht dat het aantal machtigingsaanvragen op korte termijn zal stijgen en dit in het gevoelige en complexe domein van de cybersecurity. Nochtans is de GBA bij de behandeling van een machtigingsaanvraag onderworpen aan heel korte beslissingstermijnen en beschikt zij over weinig beoordelingsmarge. In afwezigheid van de afgifte van een machtiging (of bij een weigering) kan de betrokkene overheidsinstantie immers niet doorgaan met de gegevensverwerking.

Daarom moet de GBA haar interne expertise (ook technologisch) in deze materie verder uitbouwen, opdat zij een snelle en nuttige voorafgaandelijke controle kan uitvoeren en de noodzakelijke middelen kan alloceren aan dit type van aanvragen.

5. Meldingen van inbreuken in verband met persoonsgegevens

Voor de behandeling van meldingen van inbreuken in verband met persoonsgegevens opteert de GBA voor een hogere graad van prioritering. Het nieuwe dossierbeheersysteem dat momenteel wordt uitgerold zal hier mee uitvoering aan geven.

Hierdoor ontstaat meer capaciteit om middelen in te zetten op inbreuken met een grote maatschappelijke impact.

6. Gedragscodes

Gedragscodes zijn bedoeld om bij te dragen aan de juiste toepassing van de AVG, waarbij rekening wordt gehouden met het specifieke karakter en de specifieke behoeften van een sector. Een gedragscode moet dus een reële toegevoegde waarde hebben en kan niet slechts een herhaling zijn van de bepalingen van de AVG (en kan evident ook niet in strijd zijn met de AVG). De GBA zal er strikt blijven over waken dat zij enkel significante middelen investeert in ontwerp-gedragscodes die deze effectieve meerwaarde kunnen bieden. Waar mogelijk zal zij aan deze zienswijze ook een proactieve benadering verbinden door de potentiële meerwaarde van gedragscodes onder de aandacht te brengen van sectoren die gegevensverwerkingen verrichten waarvoor een code zinvol zou kunnen zijn.

De tweede as draait om de inhoudelijke focus. Dit zijn de thema's waarop de GBA zich wil concentreren om maximale impact te hebben.

Voor de komende drie jaar ziet de GBA de twee volgende prioritaire onderwerpen:

i. Grootschalige gegevensverwerkingen, zowel in de privé-sector als in de publieke sector die mogelijks een hoog risico vormen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

Louter ter illustratie, zie hier een aantal voorbeelden van grootschalige gegevensverwerkingen :

- de verwerking van gezondheidsgegevens door ziekenhuizen en zorgnetwerken,
- profilering in de bank -en verzekeringssector,
- registratiesystemen bij bv restaurants of huisartsen, databanken bij de fiscus,
- advertentietechnologieën en andere grootschalige verwerkingen door databrokers, enz.

De GBA zal dit thema verfijnen in het kader van haar jaarlijkse beheersplannen.

ii. Verwerkingen van persoonsgegevens van minderjarigen.

Minderjarigen vormen een kwetsbare groep in het digitale tijdperk. Ze groeien op in een wereld waarin hun gegevens continu worden verzameld, gedeeld en geanalyseerd -vaak zonder dat ze zich bewust zijn van de implicaties. Gericht bescherming van hun persoonsgegevens is voor de GBA een prioriteit. De jongeren van vandaag zijn ook de volwassenen van morgen en door hen te sensibiliseren en informeren ontwikkelen ze zelf de juiste reflexen om hun gegevens te beschermen (empowerment).

b. Samenwerking

Samenwerking blijft voor de GBA een belangrijke hefboom om haar strategische doelstellingen en taken te realiseren.

De GBA ageert immers in een complex regelgevend landschap waarin zowel op nationaal, Europees en internationaal niveau meerdere organisaties actief zijn waarvan de GBA lid is of waarmee zij op een andere manier samenwerkt. Voor elk strategisch project/dossier dient zij te bepalen op welk niveau zij actie onderneemt om haar toezichtsrol zo effectief mogelijk te vervullen en te bewaken.

Concreet onderscheidt de GBA de volgende samenwerkings-assen:

1. De eerste as betreft de internationale samenwerking.

Op internationaal niveau is de GBA o.a. actief binnen de Global Privacy Assembly (GPA), binnen het Global Privacy Enforcement Network (GPEN) en binnen de Association francophone des autorités de protection des données personnelles (AFAPDP).

Haar belangrijkste rol situeert zich evenwel op het Europese niveau, met name bij de EDPB. De werkzaamheden bij de EDPB intensifieerden de voorbij jaren sterk en zullen nog groeien gelet op de rol die de EDPB speelt in het kader van de nieuwe Europese verordeningen (zie bijlage). Deze werkzaamheden bieden een directe en significante inbreng bij alle doelstellingen en taken van de GBA (cf. *supra* hoofdstuk IV). De EDPB bepaalt immers gezamenlijke Europese richtsnoeren en behandelt belangrijke grensoverschrijdende dossiers. Op die manier levert de EDPB een cruciale bijdrage aan de toepassing en aan de ontwikkeling van het gegevensbeschermingsrecht. Deze samenwerking is dus van groot strategisch belang voor de GBA. Om als GBA een nog meer actieve houding te kunnen aannemen beslist zij dat elk van haar vijf directies medewerkers dient aan te duiden die een vertegenwoordigersrol bij de EDPB opnemen. De GBA wenst zich immers als een geloofwaardige, actieve en betrouwbare Europese partner te positioneren.

2. De tweede as gaat over de samenwerking met andere Belgische toezichthouders:

- Tussen de federale toezichthouders op het vlak van gegevensbescherming is er een samenwerkingsmechanisme uitgebouwd waaraan de GBA verder uitvoering zal geven.
- Een samenwerking met regionale toezichthouders (bv. met de Vlaamse Toezichtcommissie) kan in de toekomst uitgebouwd worden, op voorwaarde dat deze voldoen aan de voorwaarden van de AVG en dat de bevoegde wetgevers een aantal essentiële hiaten in het regelgevend kader aanpakken.
- Met regulatoren in andere domeinen zijn samenwerkingsprotocollen in voorbereiding, met name met de BMA (inzake de Digital Markets Act) en met Belac (inzake certificatie). Bij de implementatie van o.a. de AI-Act, de Digital Services Act en de Data-Act zal de samenwerking met het BIPT eveneens geformaliseerd worden. Door ook met deze toezichthouders samen te werken die niet gespecialiseerd zijn in gegevensbescherming ontwikkelt de GBA een brede kijk en bouwt zij mee aan een holistische benadering. Deze aanpak is

onontbeerlijk in een landschap waarin gegevensbescherming steeds meer doorsijpelt in andere domeinen en steeds minder als een ‘aparte discipline’ kan onderscheiden worden.

- In functie van de nieuwe wettelijke taken die de GBA zal toebedeeld krijgen, zal zij eveneens andere toekomstige samenwerkingsverbanden onderzoeken.

3. De derde as gaat over het actief aangaan en onderhouden van constructieve relaties met een breed spectrum aan *stakeholders*, wat een essentieel onderdeel van het strategisch beleid van de GBA betreft.

De GBA streeft naar een open en transparante dialoog met relevante partners. Deze samenwerking is gericht op de organisatie van sensibiliserende initiatieven, op het versterken van wederzijds begrip en op het delen van kennis, evident met respect voor de onafhankelijkheid van de GBA en voor de “verantwoordingsplicht” in hoofde van de verwerkingsverantwoordelijken.

Door het opbouwen van duurzame relaties en door de vinger aan de pols te houden bij de actoren op het terrein, wil de GBA niet alleen de effectiviteit van haar eigen beleid verhogen, maar ook bijdragen aan een sterkere, beter geïnformeerde en meer betrokken samenleving.

4. De vierde as betreft het informeren en het adviseren van de wetgever over de (toekomstige) activiteiten, de strategische doelstellingen en de prioriteiten van de GBA. Door het delen van inzichten – die gestoeld zijn op praktijkervaring en jarenlange expertise – wil de GBA bijdragen aan een eigen organiek wetgevend kader (of andere wetgeving waarin de taken en de werking van de GBA worden geregeld) dat effectief, werkbaar en toekomstgericht is. Door haar kennis proactief te delen, ondersteunt de GBA de wetgever in het maken van weloverwogen keuzes. De GBA zal deze adviesrol verder versterken door overlegmomenten met wetgevende instanties in te bouwen en door proactief trends, risico’s en lacunes/tekortkomingen in de regelgeving te signaleren.

BIJLAGE: overzicht van de meest pertinente nieuwe Europese wetgeving

- Verordening betreffende artificiële intelligentie (AI-Act⁵)
- Verordening inzake de eerlijke toegang tot en het eerlijk gebruik van data (Data Act⁶)
- Verordening inzake het beheer van data (Data Governance Act⁷)
- Digitale dienstenverordening (Digital Services Act⁸)
- Verordening inzake cyberbeveiliging (NIS 2 Act⁹)
- Digitale marktenverordening (Digital Markets Act¹⁰)
- Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vastlegging van aanvullende procedureregels met betrekking tot de handhaving van Verordening (EU) 2016/679 ¹¹
- Verordening betreffende transparantie en gerichte politieke reclame¹²
- Verordening 2025/327 betreffende de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (European Health Data Space)¹³
- Verordening inzake interoperabiliteit¹⁴
- Cyber Resilience Act¹⁵
- ETIAS¹⁶
- EES of "Entry/Exit System"¹⁷

⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401689.

⁶ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302854

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022R0868>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022R2065>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022L2555>

¹⁰ (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022R1925>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023PC0348>

¹² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202400900

¹³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202500327

¹⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202400903

¹⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202402847

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R1240>

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02017R2226-20210803>